буде робота в сучасних середовищах програмування таких як *«Scratch», «Screm»*. У міжнародному контексті Україна виглядає як перспективна екосистема з технологіями, що подають великі надії. Тут за останні пару років на ринку з'явилося чимало legal tech проектів [1].

Одним із елементів забезпечення ефективних взаємовідносин між клієнтом та юрфірмою в дослідженні The Law Society є система CRM (Customer Relationship Management) — прикладне програмне забезпечення, покликане забезпечити автоматизацію взаємодії з клієнтами. Дана система дає можливість керувати клієнтською базою юридичної фірми, вести облік вхідних запитів, керувати проектами з можливістю побачити ефективність кожного співробітника, робити автоматичні e-mail та SMS-розсилки [3].

Переваги новітніх інформаційних технологій та штучного інтелекту очевидні: вони повністю змінюють спосіб життєдіяльності і мислення, допомагають заощаджувати час і гроші, автоматизують рутинні процеси і дозволяють фахівцям концентруватися на дійсно важливих завданнях. В Україні упродовж останніх років напрацьовано низку законодавчих актів, які регулюють відносини, що виникають в інформаційному суспільстві. Однак, доводиться констатувати, що в сучасних умовах розвитку суспільства інформаційне законодавство потребує якісних змін. За всією його розгалуженістю воно залишається суперечливим, належним чином не систематизованим і не кодифікованим.

Література

- 1. Вилучено з https://radako.com.ua/news/innovaciyi-v-pravi-koli-algoritmi-zaminyat-yuristiv.
- 2. Гадомський Д. (2019) *I до ворожки не ходи: майбутнє юридичної професії.* Вилучено з https://axon.partners/uk/blog/i-до-ворожки-не-ходимайбутнє-юридично/.
- 3. Родюк А. (2019). Огляд ЗМІ: про майбутнє юридичної професії. Вилучено з https://radako.com.ua/news/oglyad-zmi-pro-maybutnie-yuridichnoyi-profesiyi.

UDC 340.12: 314/316 (043.2)

Vodolaskova Kateryna, Ph.D, National Aviation University, Boryspil International Airport, Kyiv, Ukraine

PHILOSOPHICAL AND LEGAL ASPECTS OF ENVIRONMENTAL RESPONSIBILITY

The rules governing modern social relations in the field of aviation safety in the aviation sector are contained in the normative legal acts of different branches of legislation, and, accordingly, it allows to state about the formation of a comprehensive inter-branch institute of environmental safety in aviation. Therefore, legal aspects of environmental responsibility of aviation are being considered by multidisciplinary approach.

The philosophical conception of law is the task of a particular scientific and educational discipline - the philosophy of law, which has its own subject of study and categorical apparatus [1].

Nowadays at first glance, mankind, by improving living conditions, unfortunately, produces negative consequences, creates new anthropogenic problems through intensive use of natural resources, while creating harmful and even hazardous waste to nature and society [2].

The obvious link between the global environmental crisis and the growing man-made pressure on nature has, in a new way, highlighted the problem of man's place in the natural world. The question - what should be the foundations of human activity in order not to have a destructive, destructive effect on the environment, has arisen not before the natural science, which was classical ecology, but before philosophy. The ideas of expanding the sphere of human morality to include nature and the need to form a new, ecologically oriented, outlook are now being evaluated by researchers as conditions for humanity's movement towards a new civilization paradigm [3]. In the process of solving the spectrum of issues related to the current ecological crisis, a number of problems were outlined, the understanding of which went beyond ecology as a specific natural science and can be defined as the philosophy of ecology.

The achievements of such eminent scientists in the fields of the philosophical, technical, environmental, medical and other sciences can be used to study the harmful effects of aviation on the environment and the lives and health of humans: A.F. Aksenova, I.A. Belinsky, B.I. Demina, V.P. Yehozova, S.I. Ivanova, Yu.V. Novikova, A.P. Putilina, O.F. Skakun, O. Spengler, O.G. Danilyan, O.P. Dzoban, S.I. Maksimov, L.I. Sidorenko and others.

O. Spengler in the work "Twilight of Europe" substantiated the view that the development of civilization - a sign, a "symptom" of destruction, decline of culture. In his view, the more developed science, technology, technology, i.e. - civilization, the more affected by their influence culture. A. Spengler emphasized that man takes on the role of creator, relying on technique. At the same time, the process of loss of spirituality, which is connected with the destruction of Christian values, is progressing. Therefore, humanity becomes a force that destroys culture, spirituality, humanity in man [4].

The global community has come to the conclusion that there must be global responsibility for environment. The EU is currently one of the world leaders in the field international environmental cooperation. At the same time, the EU's environmental policies and activities are in general inextricably linked to global environmental actions, including those undertaken by the United Nations. Environmental protection is one of the EU's priority activities at the same time as other areas of integration. The EU has broad competences in the field of

environmental protection, and a considerable number of EU-wide regulations are issued in this area.

Environmental responsibility according to Directive 2004/35/EC implies the obligation of the polluter to take measures to prevent the occurrence of environmental damage or to eliminate the effects of environmental damage to restore the natural resources to the state existing before its occurrence and to cover the costs of the measures taken. The restoration of the state of natural resources is carried out by the operator who caused the environmental damage within the framework of a specific plan for the elimination of the consequences of such damage.

The environmental liability mechanism provided for in Directive 2004/35 / EC deserves the attention of both public authorities and other stakeholders and requires a thorough analysis of implementation pathways in Ukraine. Important is the experience of specific countries in implementing the directive and the outcome of the evaluation carried out by the European Commission. In addition, it is appropriate to take into account a number of factors in the existing national legal system, current legislation and reforms that are implemented in Ukraine [5].

Ideology of environmental protection requires numerous international agreements and regulated by numerous agreements. Intentions of Ukraine towards integration to the EU should bring more benefits for the environmental protection in Ukraine, in particular by developing new European model legislation, practice and policy.

Today, Ukraine-EU cooperation in the field of environmental protection is regulated by the Association Agreement between Ukraine and the European Union, the European Atomic Energy Community and their Member States. In particular, Chapter 6 "Environment" of the section "Economic and Industrial Cooperation" of this Agreement provides that the parties shall develop and strengthen cooperation on environmental issues and thus contribute to the realization of the long-term goals of sustainable development and the green economy [6].

Formation of a responsible attitude to the environment is possible only as a result of the development of the environmental education system. Dissemination of ecological knowledge and information on possible ways of reducing harm to nature at all levels of the education system will help to promote tolerant attitude of the population towards nature, to teach citizens to be responsible for their actions, to educate children with a sense of respect for the environment.

Environmental responsibility should not be an attribute that ensures a proper image in the international arena or consumer commitment, additional competitive advantages, popularity, but a conscious choice of every citizen.

Literature

- 1. Philosophy of Law: Textbook for students. / O.G. Danilyan, O.P. Dzoban, S.I. Maksimov and others. / per row Dr. Philosopher. of sciences, prof. O.G. Daniglian. Kharkiv: Law, 2009. 208 p.
- 2. Kiselev N.N. Ecological education of workers. Kiev: Science. Dumka, 1988. 56 p.
- 3. Sidorenko L.I. Philosophy of modern ecology: unity scientific, ethical and philosophical considerations. Electronic resource: http://www.philsci.univ.kiev.ua/biblio/sidorenko.html.
- 4. The Post-Soviet Russian Media: Conflicting Signals. Birgit Beumers, Stephen Hutchings, Natalia Rulyova. Routledge, 26.11.2008. 264 p.
- 5. Directive 2004/35/CE of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on Environmental Liability with Regard to the Prevention and Remedying of Environmental Damage. Official Journal of the European Union 30.4.2004 https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:143:0056: 0075:en:PDF.
- 6. ASSOCIATION AGREEMENT between the European Union and its Member States and Ukraine. 29.5.2014 Official EN Journal of the European Union 161/3 https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2016/november/tradoc_155103.pdf.
- 7. Law of Ukraine «On Environmental Protection». Bulletin of Verkhovna Rada of Ukraine. 1991. № 41. Art. 546.

УДК 340.12: 314/316 (043.2)

Головко С.Г., к.і.н., доцент, Мандрика О.П., студент магістратури, Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна

ПРАВОВА ІДЕОЛОГІЯ ЯК ОСНОВА ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

Правова ідеологія є складним суспільним явище, своєрідною системою раціонального вираження й обґрунтування значущих у даний історичний момент ціннісних властивостей, якостей, сторін, ознак правової реальності. В юридичній літературі правова ідеологія виступає складовою загальної ідеології, яка не тільки виробляє певне розуміння соціальної дійсності, перспектив її розвитку, а й сприяє утвердженню певного громадянського порядку, пропонує цінності, ідеали, норми права, які визначають Україну як державу та перспективи її розвитку [1]. Така ідеологія формується як процес виявлення теоретичного усвідомлення, координації та узгодження різних суспільних інтересів через досягнення соціального компромісу; обґрунтовує й оцінює існуючі правові відносини та ті, що виникають, законність і правопорядок.

Сутність правової ідеології полягає у тому, що вона ϵ